

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Район/ Муниципий:

Местност:

Училище:

Фамилия, име на ученика:

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ПРЕДВАРИТЕЛНО ТЕСТИРАНЕ
ЛИЦЕЙСКИ ЦИКЪЛ

Профил хуманитарен, изкуство

19 май 2021 година

Време за работа – 180 минут

Необходими материали: *син химикал*.

Препоръки за кандидатите:

- Внимателно прочети заданията, предложени в теста.
- Решаване на всички тестови задачи е задължително.

Успешна работа!

Брой точки: _____

Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите:

Тая година заминаха на гурбет около двайсетина мъже от селото – едни бяха се върнали през есента, а други, по-млади люде, сега за пръв път тръгваха по света. Цялото село се бе запътило да ги изпраца – така беше ред от старо време, пък и нямаше почти къща без гурбетчии в това село. Всеки искаше да изпрати поне един поздрав до своите близки, пръснати по далечни места из България и Влашко.

Златаница изпращаше вече третия от синовете си. От три години всяка пролет изпращаше по един син. Дълги години не беше се връщал в селото мъжът ѝ, Златан. Той изпращаше за всеки син по една шепа алтъни – да си намери добра невеста, да запали огнище, и после го грабваше при себе си, като настървен змей обречена жертва. Дойде есен, завърнаха се в селото неколцина от по-старите гурбетчии. Донесоха и вест от Златан: Гюрчин да се готви напролет. Гюрчин бе навлязъл в осемнайсета си година възраст и бе израснал едър, строен, беше най-малкият, най-галеният.

- Гюрчин ще стои тука, при мене! - отвърна Златаница на старите гурбетчии. - При тебе ли – казваха ѝ. – Мъжко е, няма да го зашиеш за полите си!

Както всяка година, още преди Димитровден се дигнаха сватби по селото. Гюрчин започна все по-често да се завърта около майка си и най-сетне се пресрама, та ѝ каза: - Какво ще речеш, майко, за Ружа?

- Почакай поне до след Великден – каза му Златаница.

- Не мога да чакам до Великден – отговори Гюрчин. - Цялото село ще ми се смее: толкав мъж, сам между жени и старци. След Заговезни всичките ми другари тръгват.... Нова тежка грижа притисна Златаница.

Тъкмо на деня на свети Никола беше, Златаница седеше сама край огнището – младите бяха излезли на гости низ селото. През прозорците надничаше синя зимна вечер. Тихо тлееше огънят в огнището, горе в комина тъжно подсвирваше студен вятър. Негде из селото дружно пееха млади жени. Златаница изведнъж се стресна: къщата се бе изпълнила с шум от стъпки и весели мъжки гласове. На прага се изправи Гюрчин, повел за ръка Ружа.

- Ето я! – извика Гюрчин. После като да се сепна и срамежливо додаде: - Майко, прощавай... Не ми я даваха... Най-сетне реших сам да си я взема.

Златаница се спусна към Ружа, целуна я по челото и каза през сълзи от скръб и от радост: - Добре си ми дошла, щерко, и жива да си ми до век!

Пости бяха, сватбата стана след Коледа. След Сирни заговезни Гюрчин замина с другарите си на гурбет.

(По Димитър Талев)

Гурбет – *м. остар.* Работа в чужбина за печалба.

№	Тестови задачи	Точки	Точки
1.	<p>Отговорете с ДА или НЕ според текста.</p> <p>А) Около два̀сет опитни мъже тръгват на гурбет от селото. ДА/НЕ</p> <p>Б) Всички гурбетчи отиват да работят във Влашко. ДА/НЕ</p> <p>В) Златан всяка есен се завръща в селото. ДА/НЕ</p> <p>Г) Златаница мрази бъдещата си снаха Ружа. ДА/НЕ</p> <p>Д) Гюрчин заминава на гурбет преди Великден. ДА/НЕ</p>	L/0/1/2/3 4/5	L/0/1/2/3 4/5
2.	<p>Тълкувайте значението на подчертаните изрази с едно изречение или синонимен израз.</p> <p>Няма да го зашиеш за полите си.</p> <hr/> <hr/> <p>Да си намери добра невеста, да запали огнището.</p> <hr/> <hr/> <p>Грабваше сина при себе си, като настървен змей обречена жертва.</p> <hr/> <hr/>	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3
3.	<p>Заградете буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът?</p> <p>А. повествование и описание; Б. повествование и разсъждение; В. повествование; Г. описание и разсъждение.</p>	L/0/1	L/0/1
4.	<p>Открийте в текста и запишете три метафори.</p> <hr/>	L/0/1/2/3	L/0/1/2/3
5.	<p>Озаглави текста, като назовеш темата му, и запиши заглавието.</p> <hr/>	L/0/1/2	L/0/1/2

6.	<p>Открийте в текста и запишете по един синоним към всяка дадена дума.</p> <p>Хора _____</p> <p>Тръгнало _____</p> <p>Накрая _____</p> <p>Роднини _____</p>	<p>L/0/1/2/3 4</p>	<p>L/0/1/2/3 4</p>
7.	<p>Съставете и запишете 3 /три/ изречения, като употребите думата „СТУДЕН” в различни значения /можете да промените формата на думата – род и число.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1/2/3</p>	<p>L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1/2/3</p>
8.	<p>Характеризирайте Гюрчин с 3-4 изречения, като посочите и аргументирате не по-малко от три негови черти, проявени в текста.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/2/3/4 L/0/1 L/0/1 L/0/1</p>	<p>L/0/2/3/4 L/0/1 L/0/1 L/0/1</p>

9.	<p>Посочете към коя част на речта се отнася думата „СИ” и определете граматическата ѝ форма.</p> <p>1) майка си _____</p> <p>2) реших сам да си я взема _____</p> <p>_____</p> <p>3) Добре си ми дошла _____</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1/2/3</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1/2/3</p>
10.	<p>Запишете следните съществителни: <i>мъж, син, място</i></p> <p>А. в множествено число</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Б. в съчетание с числителното 2 (като го запишеш с букви)</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1/2/3</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1/2/3</p>
11.	<p>Запишете текста като трансформирате пряката реч в косвена.</p> <p>- Гюрчине! Ако и ти искаш да тръгнеш, аз тебе няма да те дам! – викна Златаница изплашено на най-малкия си син.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1</p>
12.	<p>Препишете изречението, като поправите правописните и пунктуационните грешки.</p> <p>Златаница познаваши добре момичето ала сега се взираше във него като че ли го виждаше за първи път и наистина за пръв път видя, че то беше много хубаво.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>/4</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>/4</p>

